

בס"ד. ש"פ ראה, מבה"ח אלול, ה'תשל"ג

(הנחה בלתי מוגה)

אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים¹. ומבאר בלקו"ת (בדרושים שנדפסו בפ' ראה²), שאני לדודי ודודי לי ר"ת אלול³, והרועה בשושנים, דשושנה יש בה תליסר עלין כנגד י"ג מכילין דרחמי⁴, קאי על י"ג מדות הרחמים שמתגלים מר"ח אלול עד אחר יוה"כ⁵, שהם מ' יום (שנרמזים בד' יודי"ן שבס"ת אני לדודי ודודי לי⁶) שעלה משה רבע"ה למרום לקבל לוחות האחרונות, ואז הוא בחי' עת רצון, שהרי עליהם נאמר⁷ כימים הראשונים, מה ימים הראשונים ברצון כו'⁸ [ומזה מובן גודל מעלת כל ימי חודש אלול, החל מיום הראשון של הארבעים יום, שכולם מציאות אחת, שאז הוא בחי' עת רצון, שבו מתגלים י"ג מדות הרחמים, שזוהי מעלה גדולה ונפלאה. ומה גם שנוסף על ענין התגלות י"ג מדה"ר, שקשור עם ענין התפלה, ישנו גם ענין התורה, שזוה"ע י"ג מדות שהתורה נדרשת בהם⁹]. וממשיך בלקו"ת¹⁰, ולהבין זה, כי למה הם ימי החול ואינם יו"ט כו' [ויש להוסיף, שהשאלה היא גם בנוגע לשבתות שבחודש אלול, שאינם מצד העילוי דחודש אלול, אלא כיון שבאים לאחר ששת ימי החול, דמי שטרח בערב שבת יאכל בשבת¹¹]. ומבאר¹², אך הנה יובן ע"פ משל למלך שקודם בואו לעיר יוצאין אנשי העיר לקראתו ומקבלין פניו בשדה, ואז רשאיין [ויכולים¹³, ומזה מובן שעושים כן בפועל] כל מי שרוצה לצאת להקביל פניו, והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות, ומראה פנים שוחקות לכולם, ובלכתו העירה כו' ואח"כ בבואו להיכל מלכותו כו', וכך הענין עד"מ בחודש אלול יוצאין להקביל אור פניו ית' בשדה.

(7) עקב יו"ד, יו"ד.	(1) שיר השירים ו, ג.
(8) פרש"י תשא לג, יא. עקב ט, יח. שם יו"ד, יו"ד.	(2) רד"ה זה הא' (לב, א) והב' (לג, א).
(9) ראה לקו"ת שם, ד.	(3) אבודרהם סדר תפלת ר"ה ופירושה פ"א. ראשית חכמה שער התשובה פ"ד (ד"ה עוד יש). פרי עץ חיים שער ר"ה פ"א. שער הפסוקים להאריז"ל שה"ש עה"פ. ב"ח או"ח סתקפ"א (ד"ה והעבירו). ועוד.
(10) שם לב, א.	(4) זח"א א, א.
(11) ע"ז ג, א.	(5) ראה סידור האריז"ל להר"ש מרסקוב בסדר כוונות ר"ח אלול בתחילתו.
(12) שם, סע"א ואילך.	(6) אבודרהם, ראשית חכמה וב"ח שם.
(13) הוספת (ביאור) אדמו"ר מהוריי"צ בסד"ה לך אמר לבי ה'ש"ת (סה"מ ה'ש"ת ע' 167. סה"מ ה'שי"ת ע' 285).	

ב) וצריך להבין בענין המשל למלך בשדה דוקא (דכיון שזהו משל שבתורה, הרי כל הפרטים שבמשל צריכים להיות מדוייקים), דלכאורה, כשם שבקצה הא' דהמשל אומר ובלכתו העירה כו' ואח"כ בבואו בהיכל מלכותו כו', היינו, שאינו מסתפק עם ענין העיר, אלא מוסיף הענין היותר נעלה דהיכל מלכותו, כמו"כ בקצה הב' דהמשל הול"ל למלך (לא רק בשדה, אלא גם) במדבר, שהוא למטה יותר מענין השדה, להיותו מקום אשר לא ישב אדם שם¹⁴, שאין לו שייכות כלל להאדם (כפי שמבאר ענין המדבר במאמר זה גופא¹⁵). והרי מצינו שגם במדבר נמצא המלך, וכמו שלפני בואם אל ארץ נושבת היו בני ארבעים שנה במדבר, המדבר הגדול והנורא גו'¹⁶, ואעפ"כ הי' ארון ברית ה' נוסע לפניו¹⁷ [ובפרטיות יותר, הנה נסיעתם במדבר עם הדגלים כו' היתה באופן דכאשר יחנו כן יסעו¹⁸, שהענין דויסעו הוא במדבר כפי שהוא מצ"ע, והענין דויחנו הוא באופן שעושים מהמדבר גופא מקום מושב¹⁹]. וע"פ ביאור הבעש"ט²⁰ שכל אחד מישראל עובר במשך ימי חייו את מ"ב המסעות שבמדבר עד לירדן יריחו²¹, מובן, שענין זה ישנו גם עתה כו'. ומכ"ז מובן שגם במדבר נמצא המלך, וא"כ, צריך להבין מהו טעם הדיוק במשל למלך בשדה דוקא.

גם צריך להבין מ"ש הרועה בשושנים, שענין הרועה קשור עם מרעה צאן, דלכאורה, כיון שחודש אלול הוא זמן נעלה ביותר, להיותו כימים הראשונים, שהיו כמו קודם חטא עה"ד, שהרי במ"ת פסקה זוהמתן (הזוהמא שהטיל הנחש כשבא על חוה)²², א"כ הול"ל לשון שמורה על השייכות של אב לבנו, שהיא שייכות נעלית יותר מהשייכות של רועה לצאנו, וכדאיתא במדרש²³ (ומובא בדרושים²⁴) שישראל אומרים להקב"ה הוא לי לאב ואני לו לבן, הוא לי לרועה ואני לו לצאן, והרי הענין דאב ובן הוא נעלה יותר מהענין דרועה וצאן, וכיון שישראל הם בניו למקום, כמ"ש בפרשתנו²⁵ בניו אתם לה' אלקיכם, הול"ל גם כאן לשון השייך לאב ובן, ומדוע נאמר הרועה (בשושנים), ששייך לצאן דוקא.

21) מסעי לג, מח. שם לו, יג.	14) ירמ' ב, ו.
22) שבת קמו, א.	15) שם, ב.
23) שהש"ר פ"ב, טז.	16) דברים א, יט.
24) ד"ה אני לדודי באוה"ת פרשתנו ע'	17) בהעלותך י, לג.
תשפד. ע' תשצא. ע' תשצו.	18) במדבר ב, יז.
25) יד, א.	19) ראה גם לקו"ת ר"פ נשא.
	20) הובא בדגל מחנה אפרים ר"פ מסעי.

ג) אך הענין הוא, דהנה, העבודה דחודש אלול היא מלמטה למעלה, שזוהו"ע אני לדודי ודודי לי (ולא כמו חודש ניסן, שעליו נאמר²⁶ דודי לי ואני לו, מלמעלה למטה), והעבודה היא לתקן כל הענינים הבלתי רצויים שהיו במשך השנה, שזוהו כללות ענין המדבר²⁷, ארץ לא זרועה, שהם המעשים והדיבורים והמחשבות אשר לא לה' המה כו'. ועז"נ²⁸ ובקשתם משם, כי, לשון זה הוא דבר שיכול ממש להראות עליו באצבעו אשר יאמר עליו כי הוא זה, ואי אפשר לומר כך רק על הקב"ה כו', אבל מקום ומשכן הקליפות נקרא שם, כלומר, עמוק מאד למטה. וזהו אשר לא ישב האדם שם, שאין זה מקומו של אדם העליון, ובמילא אין זה גם מקומו של האדם דלמטה, איש ישראל, כי כל מציאותו היא להיות קשור עם הקב"ה, וכמבואר ברמב"ם²⁹ שאפילו מי שיצרו הרע אנסו לעשות עבירה כו' הנה גם הוא רוצה לעשות כל המצוות כו', וגם בשעת החטא היתה באמנה אתו³⁰, אלא כיון שיש ענינים שאיבד שם³¹, ויתירה מזה, שפגם במחשבה דיבור ומעשה, מצד יצרו הרע שאנסו, לכן צריך לילך לשם לחפשם כו', דהיינו שיפשפש במעשיו כו', כדי לתקנם, וע"י שמתקנם נעשים הענינים שלו.

וזהו הדיוק במשל למלך שנמצא בשדה דוקא, ולא במדבר, כי, מדבר אינו מקומו של אדם, אשר לא ישב אדם שם, ועד שאפילו צרכי האדם לא נמצאים שם, משא"כ בשדה, הנה אע"פ שמקומו של האדם הוא בעיר דוקא ולא בשדה, הרי בשדה ישנם עכ"פ צרכי האדם, ששם צומח הלחם שלכב אנוש יסעד³², ובזה נכללים גם ניצוצות קדושה שמלוכשים בלחם, שעז"נ³³ לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי על כל מוצא פי הוי' יחי' האדם, ולכן, מלך לשדה נעבד³⁴, שגם המלך צריך להשדה. ולכן, עבודתם של ישראל, שכללותה לעשות לו ית' דירה בתחתונים³⁵, עיקרה (לא במדבר, אלא) בשדה דוקא, שזוהי כללות העבודה בעניני

26) שיר השירים ב, טז. — ראה אוה"ת שם ע' תשצא.

27) ראה לקו"ת פרשתנו שם.

28) ואתחנן ד, כט.

29) הלי' גירושין ספ"ב.

30) ראה תניא ספכ"ד.

31) ראה לקו"ת שם ש"הארת פנימיות רצונו ית' יש בכל אחד ואחד מישאל, אלא שהוא בבחי' הסתר והעלם כו' ויש מי שהוא בבחי' אבידה אצלו כו'.

32) תהלים קד, טו.

33) עקב ח, ג. ראה לקוטי תורה להאריז"ל עה"פ. לקו"ת צו יג, סע"ב ואילך.

34) קהלת ה, ח. וראה ביאורי זוהר לאדמו"ר האמצעי כה, ב ואילך. ד"ה אני לדודי תשכ"ו פ"ז (תו"מ סה"מ אלול ע' רכ).

35) ראה תנחומא בחוקתי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדבר פיי"ג, ו. תניא רפל"ו. ובכ"מ.

הרשות דוקא, אבל לא במדבר נוכמו שלולי חטא עה"ד לא הי' ענין המדבר כלל, ואעפ"כ הי' גם אז חילוק בין הפרי לקליפה, אלא שענין הקליפה הי' באופן ששומר לפרי³⁶, ואדרבה, הענינים שנמצאים במדבר צריך להוציאם משם כו', ודוקא בשדה מקבלים את פני המלך³⁷. ומה שמצינו לפעמים שהמלך בא גם למדבר, הרי זה לצורך המלחמה עם המנגדים אליו כו', ומוכן, שלא בא אל הנמצאים שם כדי שיקבלו פניו בתור מלך כו', שענין זה שייך רק כשבא לשדה במדינה שלו, ששם מקבלין פניו בתור מלך.

ד) וממשיך בכתוב (אני לדודי ודודי לי) הרועה (בשושנים), שענין המרעה הוא בשדה דוקא (ולא בעיר), ושייך בצאן דוקא, שבהם ישנו ביטול פשוט יותר מאשר אצל בן לאב שיכול להיות באופנים שונים כו'³⁸. דהנה, השייכות דאב וכן היא ע"י ענין האהבה (כפי שרואים גם בפועל), וזהו גם מה שבתוכה אהבה ישנם אותיות אב³⁹. ואף שאהבה הוא מלשון אבה⁴⁰, שהו"ע הרצון, הרי זהו רצון כפי שהוא בציור של מדת האהבה, אלא שזוהי אהבה עצמית. משא"כ רועה הוא אותיות רעה, שהו"ע הרצון (רעוא), אלא שזהו כפי שענין הרצון הוא בלשון תרגום⁴¹, אך דוקא מצד היותו בלשון תרגום, הרי זה באופן דאת דכא ושפל רוח, שעז"נ⁴² מרום וקדוש אשכון, והיינו שדוקא ע"י הביטול ה"ה מגיע לעצמות ומהות כו'. וזהו סדר הדברים במדרש, שבתחלה נאמר הוא לי לאב ואני לו לבן, ולאח"ז מוסיף ענין נעלה יותר, הוא לי לרועה ואני לו לצאן, כי, מצד הביטול דצאן מגיעים לבחי' העצמות כפי שהוא מצד עצמו, למעלה מכפי שיש לו שייכות באופן של אב כו'.

ה) ועז"נ הרועה בשושנים, דהנה, בענין המרעה בשדה יש גם ענין של עשב⁴³, אמנם כאן נאמר הרועה בשושנים דוקא, דשושנה יש בה תליסר עלין, כנגד י"ג מכילין דרחמי, שהם המתגלים בר"ח אלול.

ואילך. ע' תשצה ואילך).

39) ראה ספר בת עין (זיטאמיר, תר"י) פ' מסעי. וראה גם ספר שרש ישע ערך אבה.
40) ראה לקו"ת נשא כו', ב. בהעלותך כט, ד. מסעי פח, ד. ואתחנן ט, ב. ובכ"מ.
41) ראה לקו"ת שה"ש יג, ד.
42) ישעי' נז, טו.
43) ראה גם לקו"ת פרשתנו לג, ג ואילך.

36) ראה שלי"ה יט, ב. סה"מ תרנ"ט ע' פד [עד]. וש"נ.
37) ראה גם ד"ה אני לדודי הנ"ל פ"ד (תו"מ שם ע' ריח), שהגילוי דאלול הוא גם לאלה הנמצאים במדבר דלעו"ז, אלא שהגילוי הוא — הנתינת כח לצאת ממדבר לשדה לקבל פני המלך (המו"ל).
38) ראה אוה"ת פרשתנו שם (ע' תשפד

והענין בזה⁴⁴, שבי"ג מדה"ר גופא יש ג' אופנים, שהרי גם במשך כל השנה אומרים ויעבור ה' על פניו וגו'⁴⁵ ומזכירים י"ג מדות הרחמים, אבל זהו רק כפי שהם בבחי' חיצוניות המלכות, ואילו בחודש אלול מאירים י"ג מדות הרחמים כפי שהם בפנימיות המלכות דאצילות. וזהו גם שהמשכת י"ג מדות הרחמים שבכל השנה הם רק הרחמנות על חיי הגוף, אבל י"ג מדות הרחמים המאירים בחודש אלול הם הרחמים על חיי הנפש כו', כי, התגלות י"ג מדה"ר שבכל השנה היא מבחי' חיצוניות המלכות שנקראת גופא, אבל באלול שאז התגלות י"ג מדה"ר לחיי הנשמה, הרי זה מבחי' פנימיות המלכות דאצילות. אמנם כ"ז הוא עדיין בחי' המלכות, שנקראת שדה⁴⁶. ולמעלה מזה הם י"ג מדה"ר הנמשכים ומתגלים ביוהכ"פ, שזהו כפי שהמלכות עולה עד הכתר⁴⁷. ועוד ענין בדיוק הרועה בשושנים, דשונה אינה שייכת לענין האכילה, שעיקרה בשביל הגוף, אלא הו"ע הרפואה, שהוא נעלה יותר מענין האכילה⁴⁸, ועיקרה לפעול על הנשמה, אבל כיון שבישראל קשור הגוף עם הנשמה, וגם הגוף הוא גוף קדוש⁴⁹, הרי זה פועל רפואה גם בהגוף. וענין זה שייך לחודש אלול, שבו צ"ל עבודת התשובה⁵⁰, שהו"ע הרפואה⁵¹, כמארז"ל⁵² גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם.

ו) וזהו אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים, שזהו ענינו של חודש אלול, שבו מתגלים י"ג מדה"ר, אלא שהגילוי בחודש אלול הוא כמשל המלך בשדה, ולאח"ז באים לשלימות הגילוי די"ג מדה"ר ביוהכ"פ, ועד שבאים לתפלת נעילה שאז נמצאים בני" עם המלך באופן דאנא ומלכא בלחודרה⁵³. ומזה נמשכת אח"כ השמחה בשמע"צ ושמח"ת. וכל זה נמשך אח"כ על כל השנה⁵⁴.

44) לקו"ת פרשתנו לג, ג. אוה"ת פרשתנו ע' תתו ואילך. המשך תער"ב פשכ"ו (ח"ב ע' עתר [ח"ג ע' תתקין]).

45) זהר ח"ג ע, ריש ע"ב.

46) תשא לד, ו.

47) לקו"ת שם. אוה"ת שם.

48) יומא פו, א.

49) ראה זהר ח"א ח"ג לב, א. רח, א.

50) חסד קצת (המו"ל).

51) אוה"ת פרשתנו ע' תתי. ח"ו ע' ב'שנא.

52) לקו"ת שם. אוה"ת שם.

53) יומא פו, א.

54) חסד הסיים (המו"ל).